

Съвет на председателите на АБС

се състоя на 15 октомври за последен път в Дневния клуб на сградата на улица „Америцка“ 28 в Прага. До 26 октомври, съгласно решението на съда, сградата трябва да бъде освободена.

В заседанието участваха председателите на регионалните сдружения, членове на АБС или техни заместници: И. Иванов – Прага, г-н Й. Михалев – Мост, г-жа Н. Карамфилова – Кладно, д-р А. И. Белков – Бърно, Пл. Шайкова – Хоржовице. За председател на заседанието бе избран г-н К. Беровски, председател на АБС, за протоколчик – Пламена Шайкова.

По първа точка от Дневния ред се изказа г-н Беровски, който представи доклад за дейността на организацията за периода 2021/2022 г., реализирани мероприятия и финансово състояние. Въпреки някои трудности при организацията на Традиционния събор на българите в Микулчице, бе направена положителна оценка на събитието, а и нашите сънародници, участвали в Събора, изразиха удовлетворението си от организацията и от културната програма. Бе взето решение следващият Събор да се проведе на 27 май 2023 г.

Г-н Беровски изрази задоволството си от традиционния фестивал „Цветен регион“, проведен през септември в гр. Усти над Лабем, както и от разговорите си с кмета на града и председателя на Комисията за националните общности. През 2023 г. се планира и общо културно събитие на българите под патронажа и с финансовата подкрепа на общината в Усти над Лабем.

Поради тежкото финансово положение на Асоциацията на българските сдружения в ЧР, която остава без средства след напускането на т. нар. Български дом, К. Беровски препоръча на регионалните сдружения да подготвят проекти и да кандидатстват за дотации по места, за да могат да развият своята

Последно заседание в Българския дом

културно-просветна дейност.

По втора точка от Дневния ред докладва г-жа Камелия Илиева, която, в качеството си на главен редактор, запозна председателите с трудностите при издаването на списание „Роден глас“ през настоящата година – излязло решение за отпускане на средства от Министерството на културата чак през месец май, получени пари по сметката на списанието – на 7 юли. Още по-тревожно е бъдещето на медиата, което ще наложи сериозни финансови рестрикции.

По трета точка от Дневния ред докладва г-н Беровски, който уведоми председателите, че Касационният съд е отхвърлил жалбата, подадена от АБС, което налага и напускането на сградата на ул. „Америцка“. Обсъдени бяха и някои подробности относно бъдещото съществуване на Пражкия клуб.

Макар и в минорно настроение и с носталгични спомени, заседанието обсъди най-належащите проблеми и бе закрито с надеждата, че въпреки трудностите дейността на организацията ще продължи. ♦

По стъпките на Светите братя Кирил и Методий

На 10 и 11 септември Българското сдружение в гр. Бърно организира екскурзия с маршрут Бърно – Регенбург – Пилзен – Писек – Табор. Инициативата е част от дългосрочния проект „По стъпките на Св. св. Кирил и Методий“, който се реализира с финансовата подкрепа на Бърненската община и със собствени средства.

Според историческите сведения и Житията на Солунските просветители, Великоморавската им мисия се осъществява в две части:

Първа част

През 863 г., по поръчение на императора след искане от страна на великоморавския княз Ростислав, двамата братя, начело на свои ученици, пристигат в столицата на кня-

жеството Велехрад, където развиват активна дейност – основават духовно училище, въвеждат църковните служби, продължават превода на богослужебни текстове на славянски и проповядват. Във Великоморавия

двамата братя прекарват три години, като обучават голям брой ученици. През пролетта на 867 г. те напускат страната и потеглят за Константинопол, за да получат заповедите на новия император и да ръкоположат учениците си в църковен сан.

Втората част

на Великоморавската мисия, започнала през 869 г., е много тежка за Методий. Папа Адриан II е сменен от новия Йоан VIII. На мястото на ослепения княз Ростислав от 870 г. на трона на Великоморавия е Святополк I. Още на път към епархията си Методий е арестуван по нареждане на баварските епископи. Заведен е в Регенсбург, измъчван и пратен в затвор (вероятно на остров Райхенау или в Елванген). Сreщу Методий е свикан формален съд в Регенсбург, Бавария, под формата на епископски събор в присъствието на крал Лудвиг II Немски. Главен обвинител е епископът на Пасау, Ерменрих фон Елванген, един от водачите на папската делегация в България през 867 г. Използва се съставеният малко преди това документ „*Conversio Vagoariorum et Carantanorum*“ (през 870 г. в Залцбург), от който се разбира как

Бавария е християнизирана Велика Моравия и Карантания и единственият проблем при това били Методий и неговите славянско писане, говор и книги. От затвора Методий пише 870–872 г. много писма до папата. През 872 и 873 г. папата пише безуспешни писма на Лудвиг Немски и Карломан веднага да го освободят. Папата пише и на епископите (архиепископа на Залцбург, Адалвин, епископ Ерменрих от Пасау и др.), които са измъчвали Методий през 870 г.,

за незабавното му освобождаване. След като Святополк I показва интерес към Методий, папата нарежда на Паул, епископът на Анкона, да води нужните преговори с Лудвиг Немски. Преговорите завършват през май 873 г. Папа Адриан II не се намесва до края на понтификата си в 872 г. Наследилият го Йоан VIII преценява, че това е удар и срещу неговата власт и сериозно вреди на политическите му амбиции и взема енергични мерки –

стената, ограждаща църквата Alte Kapelle в баварския град Регенсбург, е поставена голяма метална плоча с надпис на немски език: В памет на великия славянски апостол свети Методий, пребивавал в Регенсбург през 870 г. От благодарния български народ.

По идея на българската православна общност в града, през 2015 г. до старата плоча е поставена плоча от същия вид и големина и със същото

съдържание, но на български език. В делото по поставянето ѝ си сътрудничат представители на българската православна църква и дипломатическите мисии на България в Европа.

Точно тази плоча бе и целта на екскурзията на „бърненските“ българи. Автобусът с 20 наши сънародници потегли в ранните сутрешни часове и пристигна до крайната точка около 13 часа. Тук бяхме посрещнати от нашите съотечественици Янка и Райчо Велеви. Поехме през прочутия Каменен мост и положихме венец пред паметната плоча на български език. Общите снимки и разказ за историческите събития бяха неизменна част от тържественото събитие. В леко дъждовния съботен ден разгледахме за-

Бърненската група пред паметната плоча на Св. Методий

Приятна вечер в известната пивница Spilka

Методий е освободен през 873 г. Същата година Методий е възстановен и като архиепископ на Великоморавия. Неговото освобождаване съвпада с нов разцвет на Великоморавското княжество през 874 г., когато Франкската империя била победена във войната с княжеството и поискала мир. Методий и неговите ученици превеждат и създават книги, обучават още духовници.

През 1985 година, в памет на славянския апостол, на челната част на

бележителностите на този красив град на река Дунав, като в същото време си припомним и друго важно събитие от чешката история – покръстването на 14 велможи през 845 г. По това време чешките земи са под ръководството на архиепископа на Регенсбург.

В късните следобедни часове отпътувахме за Пилзен, където имахме осигурена нощувка. Повечето от нас се насладиха на приятна вечер в известната пивница „Spilka“. В неделя,

след като закусихме, разгледахме историческата част на град Пилзен и потеглихме към Писек, разположен на река Отава и основан през 1254 г. от сина на Вацлав I – крал Пршеми-съл Отакар II. Градът дължи името си на крайбрежните пясъци, богати на цветни метали. През Средновековието именно те донасят известност на града – в тях тогава е открито и добивано злато.

Последна спирка на нашето пътуване бе гр. Табор. Градът е основан през пролетта на 1420 г. от Петър Хромадка от Истебнице и Ян Бидлински от Бидлин от най-крайното крило на хуситите, които скоро след

това стават известни като таборити. Основан е на мястото на по-старо селище и, според преобладаващото схващане сред чешките лингвисти и историци, е наречен в чест на планината Табор (на латински: Thabor) в Светите земи, по-точно – в Северна Галилея (днес в Израел). Години наред Табор се развива като град-символ и процъфтява като егалитарна (почиваща на всеобщото равенство) селска община. Този дух е прославен в песента на композитора Бедржих Сметана „Песен на Свободата“, придобила популярност в англоезичните страни в изпълнение на Пол Робсън на чешки и английски език. Старата

част на Табор е разположена по върха на уединен от околността хълм, обграждан от река Лужнице и просторно изкуствено езеро, на което хусисткото население на града дава библейското име Йордан. Езерото е създадено през 1492 г. и е най-старото водохранилище от този тип в Централна Европа.

За повечето участници-членове и приятели на Бърненското сдружение, това бе стойностна познавателно-образователна екскурзия. Леко уморени, но изпълнени с очарователни впечатления, в късните вечерни часове на 11 септември се прибрахме в Бърно. ♦

Петнадесето издание на „Бабилонфест“ в Бърно

От 9 до 17 септември в южноморавския град се проведе обичайния Фестивал, посветен на националните общности, избрали южната част на Чехия за свой постоянен дом. Този своеобразен празник е организиран от Асоциация „Бабилон“, Съвета на малцинствата към Областната управа, в сътрудничество с представители на различните национални и етнически общности. Събитието се проведе под патронажа на областния управител Ян Гролих и кмета на града д-р Маркета Ванкова.

Текст: „Роден глас“ | Снимки: Роберт Вистърчил (Robert Vystřil)